

PM Rotel I (Dnr KS 2019/486)

Betänkande av Utredningen om radiospektrumanvändning i framtiden - Frekvenser i samhällets tjänst (SOU 2018:92)

Remiss från Näringsdepartementet

Remisstid 5 juni 2019

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Radiofrekvenser, radiospektrum eller enbart spektrum, är en nödvändig förutsättning för mobiltelefoni och mobil uppkoppling till internet, men även för all annan trådlös kommunikation och radioanvändning inom en lång rad sektorer. Radiospektrum används exempelvis för navigering, meteorologi, försvar, forskning, brottsbekämpning, krisberedskap, luftfart, sjöfart, väg- och järnvägstransporter, satelliter, medieproduktion samt utsändning av radio och tv.

Radiospektrum är en begränsad resurs som får allt större betydelse i samhället. Utredningen lämnar elva förslag som syftar till att kunna möta framtida radiospektrumbehov så effektivt som möjligt. Vissa av förslagen innebär lag- och förordningsändringar och andra förslag är av mer strategisk karaktär.

Utredningen anser att radiospektrumresursen i högre utsträckning bör omsättas i värde för staten som sedan kan fördela detta värde i enlighet med politiska mål och beslut. Det innebär att allt spektrum ska prissättas, vilket ska leda till en samhällsekonomiskt effektiv spektrumanvändning.

Näringsdepartementet har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser i huvudsak positivt på utredningens förslag då de bedöms leda till ett bättre nyttjande av de begränsade resurserna av radiofrekvenser samt ligger väl i linje med stadens ambitioner att i framtiden möjliggöra en smart och uppkopplad stad, samtidigt som totalförsvarets behov tas om hand. Stadsledningskontoret anser dock att det finns brister i utredningen främst kopplat till ett alltför stort fokus på statliga myndigheter och verksamheter på bekostnad av de kommunala motsvarigheterna.

Mina synpunkter

Jag välkomnar initiativet om en moderniserad strategi för radiospektrum och frekvensanvändningen i Sverige. I synnerhet är det angeläget för en internationell storstad som Stockholm, som har en världsledande start-up scen inom digitala tjänster och teknologi. För att Stockholm ska behålla sin internationella konkurrenskraft är det av högsta vikt med en hållbar strategi för radiospektrum och frekvensanvändning. Vidare, Sverige är ett världsledande land inom digitalisering, vilket också ställer höga krav på en fungerande strategi för radiospektrum. Utredningen presenterar elva förslag som jag i grunden ställer mig positiv till. Jag har två synpunkter som jag menar kräver ytterligare förtydliganden. Den första är, som stadsledningskontoret anför, att utredningen förbiser det kommunala perspektivet och kommunernas behov av en hållbar resursanvändning av radiospektrum. Det är olyckligt eftersom Sveriges kommuner, inte minst Stockholm, är en viktig aktör samhällets teknik- och digitaliseringsomställning.

Den andra synpunkten gäller utredningens förslag om att det ska vara möjligt att ställa villkor om förmedling av public service-innehåll i tillstånd att använda radiosändare. Min synpunkt gäller inte public service i sig, utan att ett sådant villkor måste, eftersom det kan tänkas inskränka i radioanvändares yttrandefrihet, specificeras i högre grad än vad som framgår i utredningstexten. I synnerhet är detta viktigt eftersom utredningen beskriver ett sådant villkor som viktigt för att kunna förverkliga den mediepolitik som regering och riksdag beslutar om.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Stockholm den 15 maj 2019

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Betänkande av Utredningen om radiospektrumanvändning i framtiden -
Frekvenser i samhällets tjänst

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Olle Burell och Jan Valeskog (alla S) enligt följande.

Vi delar flera av de synpunkter som återges i ärendet men ställer oss frågande till kritiken som finansborgarrådet för fram gällande förslag att det ska vara möjligt att ställa villkor om förmedling av public service-innehåll i tillstånd att använda radiosändare. Förslag syftar i grunden till att bibehålla genomslagsförmåga för public service för att få så bred täckning som möjligt även i framtiden. Precis som utredningen poängterar har distributionen i marknätet stor betydelse för det svenska totalförsvaret och krisberedskapen.

Utredningen konstaterar vidare att förslaget är förenligt med svensk grundlag och EU-rätten, vilket föregår stora delar av Finansborgarrådets kritik mot förslaget. Det är oroande om aspekter av den ibland generella kritiken mot public service som finansborgarrådets

partivänner återger skulle fått genomslag och negativt påverkan i inställningen kring grundläggande samhällsberedskap och en bred täckningsgrad i förmedlingen av samhällsinformation.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Olle Burell och Emilia Bjuggren (alla S) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Radiofrekvenser, radiospektrum eller enbart spektrum, är en nödvändig förutsättning för mobiltelefoni och mobil uppkoppling till internet, men även för all annan trådlös kommunikation och radioanvändning inom en lång rad sektorer. Radiospektrum används exempelvis för navigering, meteorologi, försvar, forskning, brottsbekämpning, krisberedskap, luftfart, sjöfart, väg- och järnvägstransporter, satelliter, medieproduktion samt utsändning av radio och tv.

Radiospektrum är en begränsad resurs som får allt större betydelse i samhället. Utredningen lämnar elva förslag som syftar till att kunna möta framtida radiospektrumbehov så effektivt som möjligt. Vissa av förslagen innebär lag- och förordningsändringar och andra förslag är av mer strategisk karaktär.

Utredningen anser att radiospektrumresursen i högre utsträckning bör omsättas i värde för staten som sedan kan fördela detta värde i enlighet med politiska mål och beslut. Det innebär att allt spektrum ska prissättas, vilket ska leda till en samhällsekonomiskt effektiv spektrumanvändning.

Näringsdepartementet har skickat ärendet på remiss till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser i huvudsak positivt på utredningens förslag då de bedöms leda till ett bättre nyttjande av de begränsade resurserna av radiofrekvenser samt ligger väl i linje med stadens ambitioner att i framtiden möjliggöra en smart och uppkopplad stad, samtidigt som totalförsvarets behov tas om hand. Stadsledningskontoret anser dock att det finns brister i utredningen främst kopplat till ett alltför stort fokus på statliga myndigheter och verksamheter på bekostnad av de kommunala motsvarigheterna.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 april 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontorets bedömning är att behovet av säkra, redundanta kommunikationslösningar kommer att öka och att det är viktigt att ansvariga statliga myndigheter tar fram och finansierar dessa. Stadsledningskontoret ser därför i huvudsak positivt på utredningens förslag då de bedöms leda till ett bättre nyttjande av de begränsade resurserna av radiofrekvenser samt ligger väl i linje med stadens ambitioner att i framtiden möjliggöra en smart och uppkopplad stad, samtidigt som totalförsvarets behov tas om hand.

Stadsledningskontoret anser dock att det finns brister i utredningen främst kopplat till ett alltför stort fokus på statliga myndigheter och verksamheter på bekostnad av de kommunala motsvarigheterna. Utredningen fastslår att vissa myndigheter kommer att få ökade kostnader för sitt spektrumanvändande då det är avgiftsfritt idag. För att täcka de nya avgifterna föreslår utredningen att de statliga anslagen till berörda statliga myndigheter därför bör höjas, vilket då resulterar i ett nollsummespel rent ekonomiskt för de statliga aktörerna. Andra aktörer som

exempelvis kommunerna får enligt förslaget inte någon ekonomisk kompensation för de nya avgifterna.

Stadsledningskontoret vill lyfta fram att förslagen även kommer att driva på övergripande teknikförändringar, vars bieffekt blir ökade kostnader för samtliga tjänster som är beroende av ett specifikt frekvensområde. Stadsledningskontoret anser att denna typ av ökade kostnader är en konsekvens som utredningen hade behövt tydliggöra och ta höjd för.

Kommunerna har ansvar att driva digitalisering inom sina samtliga verksamhetsområden. Den utveckling kommunerna driver kommer att bygga framtidens smarta och uppkopplade städer. I nuläget är stadens användning av radiofrekvenser relativt begränsad, men framöver kan detta komma att öka.

Stadsledningskontoret ser att den kommunala kärnverksamheten i hög grad berörs av förändringarna som förslaget innebär, men att utredningen genomgående har ett fokus på statliga myndigheter. Stadsledningskontoret anser att kommunernas funktion med fördel hade kunnat lyftas fram på ett tydligare sätt avseende de verksamhetsområden som berörs av förslagen.